

ความสัมพันธ์ของยาขับประจำเดือนและ/หรือยาทดสอบการตั้งครรภ์ต่อความพิการของทารกแรกเกิด

นางอรุณี ไชยาคำ

007626

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะหลักสูตรปริญญาเภสัชศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาเภสัชกรรม

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2525

ISBN 974-561-137-9

f 18303109

The Relationship of Emmenagogue Drugs and/or Hormonal Pregnancy
Tests to Birth Defects.

Mrs. Aporanee Chaiyakum

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
For the Degree of Master of Science in Pharmacy
Department of Pharmacy
Chulalongkorn University

1982

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ของยาขับประจำเดือนและ/หรือยาคุมกำเนิดต่อการตั้งครรภ์
 ท่อความพิการของทารกแรกเกิด

ไทย นางอาภรณ์ ไชยาคำ

ภาควิชา เกษตรกรรม

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์นายแพทย์ประมวล วีรุทมนแสน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
 ศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... *ประมวล บุนนาค* คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 (รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคิษฐ์ บุนนาค)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... *ดร. ประคิษฐ์ บุนนาค* ประธานกรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมาลี แสงธีระปิติกุล)

..... *อมิต ธรรม* กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์มารศรี มังกรกนก)

..... *ดร. ประคิษฐ์ บุนนาค* กรรมการ
 (อาจารย์สารัญญ์ กฤตยานันท์)

..... *ดร. ประคิษฐ์ บุนนาค* กรรมการ
 (รองศาสตราจารย์นายแพทย์ประมวล วีรุทมนแสน)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ความสัมพันธ์ของยาขับประจำเดือนและ/หรือยาทดสอบการตั้งครรภ์กับความพิการของทารกแรกเกิด
ชื่อนิสิต	นางอรภรณี ไชยาคำ
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์นายแพทย์ประมวล วิรุฒมเสน
ภาควิชา	เภสัชกรรม
ปีการศึกษา	2524

บทคัดย่อ

ความพิการของทารกแรกเกิดเป็นปัญหาที่ครอบคลุมกว้างและสังคม และยังเป็นปัญหาทางด้านการแพทย์และสาธารณสุข ในประเทศไทยประชาชนซื้อยาได้อย่างเสรีโดยไม่ต้องมีใบสั่งแพทย์ ประชาชนส่วนมากได้รับการศึกษาน้อยทำให้ไม่ทราบถึงข้อดี ข้อเสีย หรือผลกระทบของยานั้น ๆ ต่อครรภ์หรือทารกในครรภ์เมื่อใช้ยาในขณะตั้งครรภ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลถึงความสัมพันธ์ระหว่างการรับประทานประจำเดือนและ/หรือยาทดสอบการตั้งครรภ์กับความพิการของทารกแรกเกิด จึงได้ทำการศึกษาระบบย้อนหลังชนิด matched case - control ในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2522 ถึงเดือนมิถุนายน 2524 กลุ่มศึกษาคือ ทารกแรกคลอดที่พิการ 114 คน และกลุ่มควบคุมคือ ทารกปกติ 114 คน จับคู่กันตามลักษณะต่าง ๆ คือ เพศ น้ำหนักแรกคลอด อายุมารดา จำนวนการตั้งครรภ์คลอด ช่วงเวลาที่เกิด รายได้ของครอบครัว การศึกษาของมารดา และช่วงเวลาพักคลอด จากการศึกษาของมารดาของทั้ง 2 กลุ่ม ถึงการใช้ยาขับประจำเดือนและ/หรือยาทดสอบการตั้งครรภ์ในขณะตั้งครรภ์ครั้งนี้ ปรากฏว่า ยาขับประจำเดือนที่นิยมใช้กัน ได้แก่ ยานอนิโพรทรอนและยาชุดแผนปัจจุบัน ซึ่งประกอบด้วยฮอว์โมนเพศ ergot alkaloids และควินินเป็นส่วนมาก การใช้ยาขับประจำเดือนและ/หรือยาทดสอบการตั้งครรภ์มีความสัมพันธ์ต่อการเกิดความพิการของทารกแรกเกิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) สตรีมีครรภ์ที่ใช้ยาขับประจำเดือนและ/หรือยาทดสอบ

๑

การตั้งกรรมนิภาวะเสี่ยงต่อการเกิดความพิการของทารกแรกเกิดเป็น ๒ เท่าของสตรีมีครรภ์ที่ไม่
ได้ฉายาทั้งกล่าว.

drugs used are herbal medicines and patent drugs such as sex hormones, ergot alkaloids and quinine. Using of emmenagogue drugs and/or hormonal pregnancy test has been significantly related to birth defects ($p < 0.05$). The relative risk of birth defects from the mothers who used emmenagogue drugs and/or hormonal pregnancy tests is estimated to be 2 times that of the other group.

กิติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์นายแพทย์ประมวล วิรุฒมเสน อาจารย์ภาควิชา
สูติศาสตร์ - นรีเวชวิทยา คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ที่ไ้กรุณาให้การสนับสนุนในการทำการวิจัยเรื่องนี้ ทั้งยังไ้กรุณาควบคุมและให้คำ
แนะนำการวิจัยมาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์แพทย์หญิงเทิมศรี ชานิจารกิจ อาจารย์ภาควิชา
เวชศาสตร์ป้องกันและสังคม คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รองศาสตราจารย์
แพทย์หญิงสำหรี จิตคินันท์ หัวหน้าหน่วยเล็กแรกเกิด ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ไ้กรุณาให้การสนับสนุนและให้คำแนะนำอันมีประโยชน์ต่อการวิจัยนี้

ขอขอบพระคุณเภสัชกรตรี แสงขงทอง ผู้อำนวยการกองควบคุมยา สำนักงานคณะ-
กรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุขที่ไ้กรุณาให้ข้อมูลอันมีประโยชน์ต่อการวิจัยนี้ และ
ขอขอบพระคุณแพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่สังคมสงเคราะห์ และเจ้าหน้าที่ทุกท่านในภาควิชา
สูติศาสตร์ - นรีเวชวิทยา และหน่วยเล็กแรกเกิด ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือในการทำการวิจัยจนสำเร็จลงด้วยดี

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณมัตถิวิฑาลัย ที่ได้ให้ทุนสนับสนุนการวิจัยนี้.

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญรูป	ฅ
สารบัญตาราง	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
2 วิธีดำเนินการวิจัย	14
3 ผลการวิจัย	19
4 อภิปรายผลการวิจัย	37
5 บทสรุป	48
เอกสารอ้างอิง	50
ภาคผนวก	57
ประวัติ	82

สารบัญรูป

		หน้า
รูปที่ 1	แสดงช่วงเวลาวิกฤตของอวัยวะต่าง ๆ ที่ก่อการเกิดความพิการ แต่กำเนิดในการเจริญเติบโตของมนุษย์.....	4
รูปที่ 2	แสดงระดับความไวต่อการเกิดความพิการแต่กำเนิดในช่วงเวลา ต่าง ๆ กันในการเจริญเติบโตของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม	5
รูปที่ 3	แสดงช่วงเวลาของการเกิดความพิการแต่กำเนิดของอวัยวะต่าง ๆ ของหนู เนื่องจากโครโมโซม 7	7
รูปที่ 4	แสดงความพิการแต่กำเนิดที่พบทั้งหมดในกลุ่มศึกษาที่ไขและไม่ไข ยารักษาประจำเดือนและ/หรือยาทดสอบการตั้งครรภ์	29
รูปที่ 5	แสดงยารักษาประจำเดือน ชุดที่ 1 - 8	32
รูปที่ 6	แสดงยารักษาประจำเดือน ชุดที่ 9 - 16	33
รูปที่ 7	แสดงยารักษาประจำเดือน ชุดที่ 17 - 24	34
รูปที่ 8	แสดงยารักษาประจำเดือน ชุดที่ 25 - 34	35
รูปที่ 9	แสดงตัวอย่างยาทดสอบการตั้งครรภ์	36

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1	แสดงรายละเอียดของส่วนประกอบของตัวยาในยาชุดรับประทานประจำเดือน และยาทดสอบการตั้งครรภ์	21
ตารางที่ 2	แสดงลักษณะของทารกแรกเกิดในกลุ่มศึกษาและกลุ่มควบคุม.....	22
ตารางที่ 3	แสดงลักษณะ สถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมของกลุ่มศึกษาและ กลุ่มควบคุม	23
ตารางที่ 4	แสดงรายละเอียดของวิธีคุมกำเนิดที่เคยใช้วิธีสุดท้ายก่อนตั้งครรภ์ใน มารดาของกลุ่มศึกษาและกลุ่มควบคุม.....	24
ตารางที่ 5	แสดงระยะเวลา (เดือน) การใช้วิธีคุมกำเนิด และระยะเวลาเลิก ใช้วิธีคุมกำเนิด จนถึงเวลาตั้งครรภ์	25
ตารางที่ 6	แสดงรายละเอียดของการใช้ยาทดสอบการตั้งครรภ์หรือยาขับประจำเดือน ขณะตั้งครรภ์ในกลุ่มศึกษาและกลุ่มควบคุม	26
ตารางที่ 7	แสดงอายุครรภ์ (สัปดาห์) ขณะที่ใช้ยาขับประจำเดือนและจำนวน วันที่ใช้ยาขับประจำเดือนของกลุ่มศึกษาและกลุ่มควบคุม	27
ตารางที่ 8	แสดงรายละเอียดของยาขับประจำเดือนที่ใช้ในกลุ่มศึกษาและกลุ่มควบคุม..	28